

«Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist bolsaňyz...»

Category: Edebi makalalar, Kitapcy
написано kitapcy | 23 января, 2025

"Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist bolsaňyz..." IHSAN ELIAÇYK: «HÄZIRKI BOLÝAN ZATLARA SEREDIP, ATEIST BOLSAÑYZ – JAÝYZDÝR, MENEM ŞU «DINIÑ» ATEISTI»

● Ylahyýetçi alym Ihsan Eliaçyk gyzgyn seslenme döredýän çykyşlary etmäge dowam edýär....

Eliaçyk häzirki bolýan zatlaryň hakyky yslam bilen hiç baglanychygynyň ýokdugyny, bulara seredip, «hey, Allanyň dinem şeýle boljakmy?» diýip, ateist bolýanlaryň köpelip biljekdigine ünsi çekip, «menem şu dinin ateisti» diýdi.

«Antikapitalist musulmann» diýip tanalýan Ihsan Eliaçyk Antalyanyň Konýaalty munisipialetiniň gurnan kitap sergisinde çykyş etdi. Hadyslar we yslamyýet boýunça eden çykyşynda alym yslam dininde özgäniň malynyň we ýeriniň basylyp alynyp, olja edinmegiň ýokdugyny aýtdy. Yslamda başgalaryň ýer-ýurduny eýelemegeň pygamberimizin (s.a.w) aradan çykmagyndan soñ başlandygyny aýdan Eliaçyk şeýle diýdi:

«Ilkinji halyf bilen birlikde basybalyjylykly ýörişler başlady. Men olaryň hiç birini oňlamok. Olar pygamberiň ýolundan gyşardylar. Pygamberimiziň (s.a.w) aradan çykmagy bilen aslyýetine seredilende bu ýoluň soñlandy, Kerbeladan soñam doglan topraklarynyň astyna gömüldi.

■ JÜPBELI MAÑA ATEİST DIÝÝÄR

Allanyň dini-de şol gömlen ýoldady. Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist boljak bolup ýörmäň. Hatda şuny aýdyp bilerin: Ateist bolanam bolsanyz, jaýyzdyr. Nämé üçin jaýyz, bilyäñizmi? Çünkü, bu Allanyň dini däl ahwetin! Menem şonuň üçin häzirki din diýilýänin «ateisti» boldum. Jüpbeli maña «Ol dinsiz, dinden çykan, dini kabul edenok» diýýärmiş. Men seniň

aňlaýan diniňi, seniň ynanýan Allaňy, seniň ynanýan pygamberiňi kabul edemok. Çünkü bular ýaly Alla, bular ýaly pygamber taryhda ýok we bolmady.»

■ JENNEDÄKİ HÜÝRLER

Hakyky yslam bilen häzirki bolup geçýän wakalaryn arasynda hiç hili baglanyşygyň ýokdugyny öňe süren Eliaçyk jennetdäki hüýr-periler barada-da ýalňyş ynanjyň bardygyny aýtdy. Eliaçyk «Kuranda aýdylanlar seniň gürrün berişiň ýaly däl ahyryn. Olar näme edýärler? Alla bilen söwdalaşýarlar. Seň o kelländäkiler jennetiň bosagasyndan jyklap «Men şugadar namaz okadym, agzymy bekledim. Şugadar haja gitdim. Zikir etdim. Hany indi hüýrler nirede?» diýmelimiş. Ol ýerdäkilerem «Hüýr-süýr diýlen zat ýok» diýjekmiş. Şonda «Allajanlarym, onda şunça ybadatymy boşuna etdimmikä?» diýjekmiş. Görgülü şoderejede materialistliginden habary ýok, meni materialistlikde aýyplajak bolýar. Has takygy, köşk-eýwanlarda, saraylarda gezesleri gelýär, ýag bilen bal iýesleri gelýär, içinde sany-sajagy ýok hüýr-periler bilen ýatyp-turmagy arzuwláýarlar. Eý-hoo, din diýeniň şu zatlar üçin barmy? Bular ýalam bir din bolarmy, gardaşym?» diýip çykyş etdi.

■ HÜÝRÜN MANYSY BAŞGA

Hüýrürn «ýoldaş, dost» ýaly manysynyň bardygyny aýdan Ihsan Eliaçyk sözüne şeýle dowam etdi:

«Mysal üçin, Hezreti Isanyň (a.s) hüýrleri, ýagny, hawarileri bar. Hawari sözü hüýr sözünüň köplük sanydyr. Hüýr «hawar» sözünden gelip çykýar.

Hawar – arap dilinde gepleşmek, muhabbet etmek diýmekdir. Şeýle-de hüýrürn ýoldaş, dost ýaly manysy bar. Galyberse-de, Isa pygamberiň (a.s) hawarileriniň hemmesi-de erkek. Nähili hüýr bular? Ýagny, hemmesi onuň ýoldaşlary. Onuň pikir alyşan, muhabbet eden adamlary. Hüýr erkegem bolup biler, aýalam. Aýalam, erkegem adama ýoldaş, dost bolup biler. Bularyň jynsy meýil bilen hiç hili baglanyşygy ýok. Belent ruhly kämil

ýoldaşlyk gatnaşygyndan söz açylýar bärde. Emma ol işigaýdan muny alagetdin, bilinden aşak inderip goýýar. Sebäbi ondan ýokarsyna kellesi işlänok.»

■ «**HADYSLARA DÄL-DE, KURANA GULAK GERIÑ»**

Çykyşynda hak-hukuga sygmaýan eden-etdilikleri kanunylaşdymak üçin käbir hadyslary toslandyklaryny-da öñe süren Ihsan Eliaçyk şeýle diýdi:

«Hadys toslamak aňsat. Aýaty welin toslap bolanok. Çünkü bir kitap bar: «Pygamberimiz şeýle diýipdir» diýip, toslanan hadyslaryň sany 2,5 milliona ýetýär. Onsoňam biz bu hadyslary diniň esasy çeşmesi hökmünde göremzok. Size-de sargydyň şu. «Şu hadys sahyh», «şu dogry», «pygamberimiz şuny aýdypdyr» diýip, jedelleşmegiň ýerine hadyslaryň uçdantutma barsyny diniň çeşmesi hökmünde görmekden el çekiň. Sonsuzam elimiziň astynda okap-okap soňuna çykyp bolmajak, manysyny tire-tire gutaryp bolmajak Kurany-Kerim bar. Ony dyndyk-da, günümüz hadyslara galдыmy? Kämil ynsan bolmak üçin Kurandaky esasy düzgünlere eýermek ýeterlikdir. Adam öldürme, ogurlyk etme, ýalan sözleme, töhmet atma. Şu dört esasy talapdan daşgaryn. Bu dört talabam adam hukuklary bilen baglanychyklydyr.»

«HÜRRIYET» gazeti, 07.11.2016 ý. Edebi makalalar